

Biologi

Delprov A

Årskurs

6

Elevens namn och klass/grupp

Provbetyget sammanfattar de kunskaper du visat i det nationella provet.
Terminsbetyget behöver inte vara detsamma som provbetyget eftersom det grundar sig på alla kunskaper du visat i ämnet

Hoki

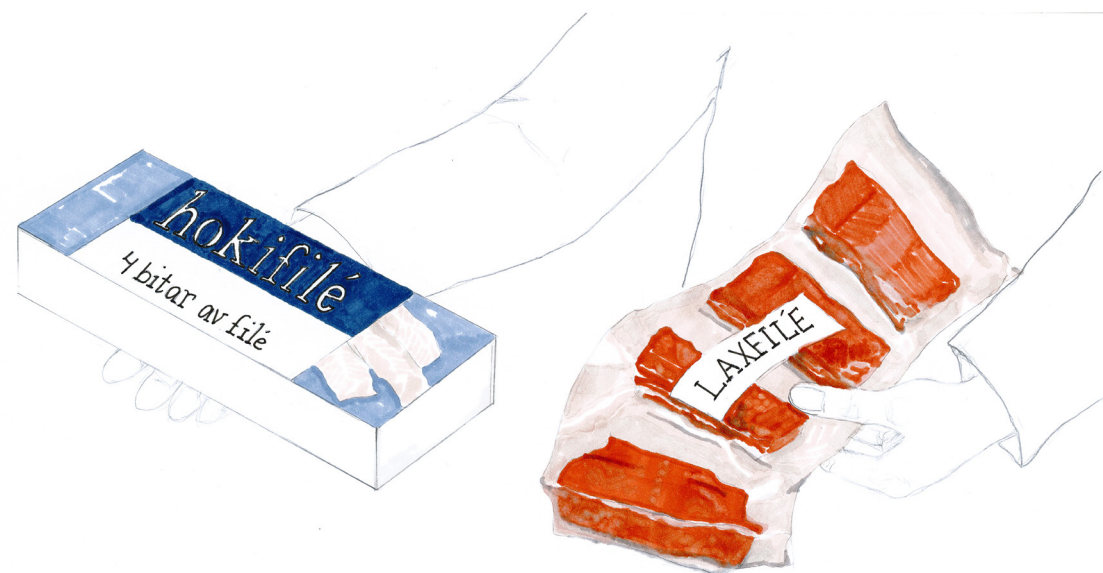

Lax

Den här uppgiften handlar om hur miljö och människor påverkas av vilken fisk vi väljer att äta.

Du och din familj ska handla fisk till middagen. Ni väljer mellan två vanliga matfiskar, *lax* och *hoki*. Just idag kostar de lika mycket per kilo.

För att kunna bestämma dig för vilken fisk du ska välja behöver du veta mer om de båda fiskarna. Här får du åtta frågor som man kan ställa för att få veta mer.

1. Hur fiskar man lax och hoki?

2. Var lever hoki?

3. Vilken fisk är nyttigast: lax eller hoki?

4. Vilken fisk är godast: lax eller hoki?

5. Hur stor är en lax?

6. Vilken fisk finns det mest av: lax eller hoki?

7. Odlas lax och/eller hoki?

8. Hur snabbt växer lax och hoki?

Din uppgift är att **välja två frågor** som hjälper dig att välja fisk.

Frågorna ska ge **information om hur miljö och människor påverkas** av vilken fisk du köper.

Motivera varför dessa frågor är viktiga att ställa. Ge gärna flera olika motiveringar.

Tänk på att:

- **bredda och fördjupa** dina motiveringar
- använd dina **NO-kunskaper**
- du **inte** ska besvara frågorna.

Jag väljer fråga nummer _____
därför att

.....

.....

.....

.....

Jag väljer fråga nummer _____
därför att

.....

.....

.....

.....

Ni ska arbeta med mangroveskogar i skolan. Mangroveskog består av träd och buskar, som växer vid kuster i varma områden på jorden.

Din grupp har fått i uppgift att göra en redovisning om mangroveskogarnas **betydelse för både människor och djur**. Tim, som är med i din grupp, har samlat fakta om mangroveskogar på internet.

Han skickar e-mail till gruppen och frågar vilka källor ni ska använda till er redovisning. Ni ska välja 4 källor. **Läs först alla källorna i Tims e-mail.**

Mangrove-uppgiften

Från: Tim

Skickat: Igår

Till: NO-gruppen

Hej allesammans!

Jag har hittat en massa fakta om mangrove! :) Tim

Källa 1: Mangrovens rötter har god förmåga att tolerera salt. Mangroveträden kan bli upp till 30 meter höga. Många har också styltrötter som står som pelare i vattnet och stöttar träden.

Källa 2: Många havsfiskar leker (det vill säga fortplantar sig) mellan rötterna vid högvatten.

Källa 3: Amerikansk mangrove (*Rhizophora mangle*) är ett träd i familjen mangroveväxter som växer i tropiska kustområden. Rötterna är täckta av vatten vid högvatten, medan de torkar ut vid lågvatten.

Källa 4: Ett bälte med 100 meter frisk mangrove ger skydd mot tsunami och cykloner.

Källa 5: Mangroven är ett av de mest hotade ekosystemen. Skogen röjs för att ge plats för hotell. På andra håll är det stora räkodlingar som konkurrerar ut mangroven.

Källa 6: Maria bor vid Nicaraguas östkust. Hon går med vana steg ner för stigen från sin lilla hydda vid vattenkanten i mangroveskogen. Med ett snitt i ett träd får hon fram lite sav och berättar att avkok av barken är bra mot inflammationer. Hon är en av de tusen rama-indianer som lever här och försöker hålla sin kultur vid liv.

Källa 7: Mangrovesnok [-gro: ´-], *Boiga [boi´ga] dendro´phila*, art i familjen snokar. Den förekommer i skogs- och mangroveområden i s.ö. Asien. Arten kan bli 2,5 m lång. Den lever i träden och är nattaktiv. Giftet är ganska starkt, men den angriper sällan människor.

Källa 8: Många fåglar bygger bon i träden. I vattnet mellan mangrovens rötter lever krabbor, räkor, musslor, fiskar och många andra djur.

Källa 9: När mangroveskogarna förstörs så slutar de binda koldioxid, vilket leder till starkare växthuseffekt.

Din uppgift är att **välja 4 källor** som handlar om mangroveskogarnas **betydelse för människor och djur.**

Skriv till gruppen och **motivera varför** du tycker att dessa källor är bra att använda i redovisningen.

Tänk på att:

- **skriva numren** på källorna du har valt
- motivera dina val av källor så **noga** som möjligt
- gärna ge flera olika motiveringar
- använd dina **NO-kunskaper.**

Svar: Mangrove-uppgiften

Från: Mitt namn

Skickat: Idag

Till: Tim, NO-gruppen

Hej allesammans!

Fåglar finns nästan överallt i världen. Olika arter är anpassade till olika sätt att leva. Ejdern kan till exempel flyga men det kan inte pingvinerna.

Läs informationen i rutorna. Fundera på hur pingviner är anpassade till sitt sätt att leva jämfört med ejdern.

Pingviner finns på södra halvklotet. Det finns sjutton olika arter av pingviner.

Fjädrarna är små och sitter väldigt tätt.

Pingvinerna kan hålla andan länge när de dyker ner i havet.

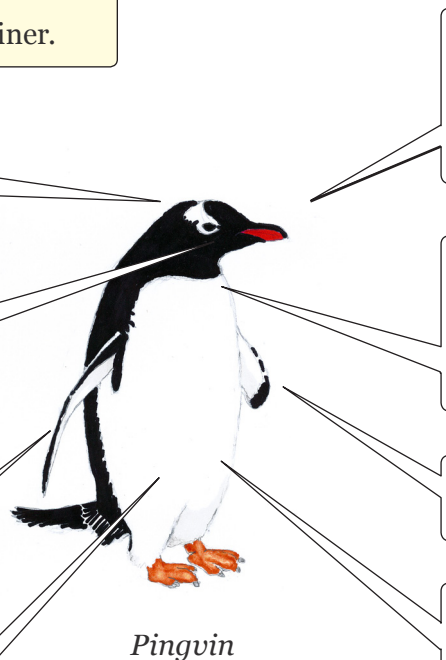
Vingarna är små och stela.

Fjädrarna bildar ett lager runt kroppen som skyddar mot vatten.

Fjädrarna är lätta och har en stor yta.

Ejderen äter gärna blåmusslor.

Arten ejder är en vanlig andfågel vid Sveriges kuster.

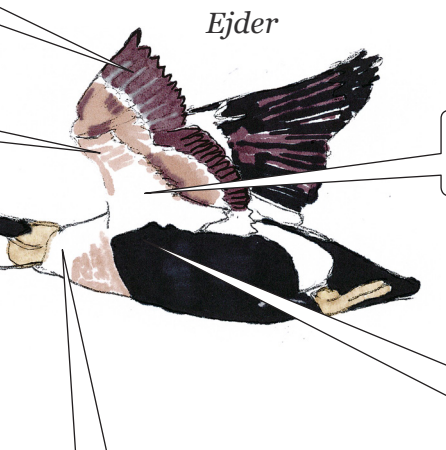
Pingvin

Pingviner äter småfisk, små kräftdjur och små bläckfiskar.

Bröstmuskklerna är inte lika starka som hos andra fåglar.

Pingviner kan inte flyga.

Pingviner har ett tjockt späcklager och tungt skelett.

Ejder

Skelettet är ihåligt.

Bröstmuskklerna är kraftiga. Hos vissa fågelarter utgör bröstmuskklerna uppemot hälften av fågelns vikt.

Ejderen har ett mycket effektivt system för andning.

Hela klassen ska skriva om **anpassningar**. Texterna ska sättas upp på väggen i klassrummet.

Din uppgift är att **jämföra** fåglarna genom att **beskriva två skillnader** mellan pingvinen och ejdern.

Förklara också **varför** fåglarna är olika.

Använd information i faktarutorna

Tänk på att:

- förklaringarna till skillnaderna ska handla om **anpassning**
- förklara så **noga** som möjligt
- använda dina **NO-kunskaper**.

Pingvin och Ejder

En skillnad mellan fåglarna är _____

_____

Skillnaden finns eftersom _____

_____

_____

_____

_____

En annan skillnad mellan fåglarna är _____

_____

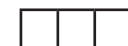
_____

_____

_____

_____

_____

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Institutionen för didaktik och pedagogisk profession

Högskolan
Kristianstad

Sektionen för lärande och miljö

MALMÖ HÖGSKOLA

Fakulteten för lärande och samhälle